

תוכנית אוריינטציה קריירה לתלמידי כיתה י"א - הכנה לשוק העבודה המודרני

מטרה כוללת:

להקנות לסטודנטים את המודעות וכישורי החיים
והמקצועיים הנחוצים להשתלבות מוצלחת בעולם
העבודה המשתנה.

כיתה י"א – עבודת צוות

מטרות: <

1. להבין מהם יתרונותיה של עבודת הצוות.
2. ללמוד מהם מרכיבי עבודת הצוות.
3. לחוות פעילות משותפת, הדורשת שיתוף פעולה.

זמן: <

שעה וחצי.

מבנה: <

תוכן	זמן
15 דקות	תרגיל פתיחה: להשאיר את הבלון באוויר
15 דקות	הצגת סרטון יותר טוב ביחד
35 דקות	ממה מורכבת עבודת צוות?
20 דקות	עבודה אישית על מיומנויות של עבודת צוות
5 דקות	סיכום

עזרים: <

- בלונים
- דפים לבנים וכלי כתיבה לכל המשתתפים
- לוח מחיק וטושים

תרגיל פתיחה: להשאיר את הבלון באוויר

למנחה: נחלק שישה בלונים מנופחים או ניתן למשתתפים לנפח ולקשור בלונים כמספר המשתתפים בקבוצה, נזמין שני מתנדבים להשתתף במשימה. נסביר למתנדב/ת הראשון/ה שמרגע שתינתן לו/ה הנחיה, יעמדו לרשותו/ה שלוש דקות במהלכן כמה שיותר בלונים מנופחים צריכים להשאר באוויר. נסביר למתנדב/ת השני/ה כי הוא/היא אחראי/ת להוצאת הבלונים שייגעו ברצפה/ בשולחן/ בכיסא – מהמשחק. לפני תחילת המשימה, יהיו להם 60 שניות לתכנן המשימה, והם יכולים להתייעץ עם הקבוצה כיצד לעשות זאת בשיטה הטובה ביותר. אין להנחות את המתנדבים להזמין מתנדבים נוספים, אך אם הם מבקשים לעשות זאת, השיבו בחיוב. מודדים זמן לביצוע המשימה – וצופים בהתנהלותה.

לאחר ביצוע המשימה בפעם הראשונה מנהלים דיון, קודם עם המתנדבים ואח"כ עם כלל הקבוצה:

שאלות לדיון:

- האם הצלחת במשימה? (לשאל גם את הקבוצה: האם הצליח/ה? באיזה אופן?)
- מה יכול היה לעזור לך להצליח יותר?

למנחה: חשוב לכוון את הקבוצה לחשוב על האפשרות שמשתתפים נוספים יהיו חלק מהמשימה, על מנת להוביל אותם אל הסבב השני. אם המתנדבים בסיבוב הראשון לא הזמינו משתתפים נוספים לסייע להם, אפשרו להם או למתנדבים אחרים הרוצים בכך, להזמין מתנדבים נוספים.

נאפשר להם לבצע שוב את המשימה יחד, ולאחריה התבוננו יחד על ההבדלים בעזרת דיון:

שאלות לדיון:

- כיצד התבצע שיתוף הפעולה?
 - מה סייע למתנדבים שביצעו את המשימה ומה עיכב אותם?
 - אם היינו מבצעים עוד פעם את המשימה, כיצד היינו מצליחים יותר?
- למנחה:** הדיון מוביל אותנו לחשיבות של עבודת צוות. ברור שמתוך המשימה עולה שככל שנעבוד יותר יחד, נצליח יותר, כי יהיו לנו יותר כוחות.

הצגת סרטון "יותר טוב ביחד"

מציגים את הסרטון: https://www.youtube.com/watch?v=fUXdrl9ch_Q

למנחה: הסרטון הקצר וההומוריסטי עוסק בשתי דוגמאות לעבודת צוות – אחת רעה ואחת טובה. מתוך השיטות הללו אנחנו רוצים שהמשתתפים ינסחו את העקרונות לעבודת צוות. לאחר הצגת הסרטון נשאל את הקבוצה:

שאלות לדין:

- מה אנחנו יכולים ללמוד מהסרטון על עבודת צוות?
- אלו עקרונות אנחנו יכולים ללמוד מתוך הסרטון הזה?
- מה גרם לציפורים לא לשתף פעולה? מה הלקח שאנחנו יכולים ללמוד מזה לחיים שלנו?
- אלו עקרונות של עבודת צוות טובה אנחנו יכולים ללמוד מהסרטנים?
- מה מקשה עלינו ליישם אותם?
- איפה אנחנו יכולים להשתמש בהם בחיים שלנו?
- איפה משתמשים בעבודת צוות בעולם העבודה?

למנחה: חשוב לכתוב את העקרונות העולים מהדין על הלוח, ולסכם את העקרונות המרכזיים לעבודת צוות: מטרה משותפת, שיתוף פעולה, עבודה ביחד, חלוקת תפקידים ברורה, לנוע לאותו כיוון.

ממה מורכבת עבודת צוות?

מחלקים את הקבוצה לשלוש ומבקשים מכל אחד מהמשתתפים לבחור דילמה של שבה היה צריך להשתמש בעבודת צוות. כל שלשה מנתחת יחד את המרכיבים שעזרו להם לעבוד בצוות. (20 דק')

שאלות לחקר:

- מה עזר לנו לשתף פעולה ולעבוד בצוות?
- מה הקשה עלינו?
- מה למדנו על עצמנו כעובדים בצוות?
- האם יש לנו דרך לעבוד טוב יותר כחברי צוות?
- לאחר עבודת החשיבה בקבוצות כל קבוצה מציגה בפני המליאה את התוצאות שלה ומנהלים דיון:

שאלות לדיון:

- מה אנחנו יכולים ללמוד על התכונות האישיות שמאפשרות עבודת צוות?
- האם יש כאן מי שיותר קל לו לעבוד בצוות? מדוע?
- האם יש מי שיותר קשה לו לעבוד בצוות? מדוע?
- מה היתרונות של עבודה בצוות לעומת החסרונות בעבודה זו?

למנחה: לפי התחזיות של עתיד עולם העבודה, רוב העבודה תתבצע בצוותים שונים ומגוונים. המחקר מצביע שגיוון בעולם העבודה ועבודה צוותית משפרים פיריון ולכן עולם התעסוקה הולך ומתפתח לכיוון של משרות של צוותים מגוונים ואפילו גלובליים. כצעירים שנכנסים לעולם העבודה הזו, המיומנות הזו של עבודת צוות היא קריטית עבורם, וככזו, חשוב שהם ילמדו אותה כבר עתה. (15 דק')

חקר אישי של המיומנויות האישיות הנדרשות לעבודת צוות

כותבים על הלוח את המיומנויות האישיות הנדרשות על מנת שלאדם מסויים יהיה קל לעבוד בצוות:

○ סבלנות ואורך רוח

○ קבלת האחר

○ יכולת לבטא את עצמי בקבוצה

○ פתיחות והקשבה לדעות של אחרים

○ גמישות

מבקשים מכל אחד מהמשתתפים לדרג את עצמו בין 1-10 בכל אחת מהמיומנויות הללו. ליד כל מספר על המשתתפים לכתוב מה הם כבר יודעים לעשות במיומנות הזו, ומה הם עוד צריכים ללמוד. לדוגמא: משתתף שנתן לעצמו את המספר 7 בקבלת האחר יכתוב – אני יודע לקבל שונות של אחרים, מסוגל להסתדר עם אנשים ששונים ממני, אבל אנשים שאני לא אוהב, קל לי לא לקבל אותם.

למנחה: מסבירים שלפי המחקר המיומנויות הללו מרכיבות את הכישור של עבודת הצוות, ומאחר והכישור הזה הוא קריטי בעולם העבודה, אנחנו רוצים להתאמן עליו. מנהלים דיון עם הקבוצה:

שאלות לדיון:

- האם יש פה אנשים שמרגישים שהם מצטיינים במרכיב אחד מתוך החמישה?
- האם יש פה אנשים שמרגישים שיש להם עוד מה ללמוד במרכיב אחד מתוך החמישה?
- איך אנחנו יכולים לשפר את המיומנויות שלנו?
- איך אנחנו יכולים לעזור אחד לשני לשפר את המיומנויות האלה?

למנחה: מסכמים את המפגש בכך שעבודת צוות היא מיומנות מאוד חשובה לעולם העבודה והמרכיבים שלה הם מרכיבים שאנחנו יכולים להתאמן עליהם. לאחר הסיכום נבקש מכל משתתף/ת לקחת על עצמו משימה אחת למהלך השבוע הקרוב שתעזור לו לשפר את אחת המיומנויות שלו. בקבוצות שפיתחו קרבה, אפשר לחלק לזוגות ולבקש שיעזרו אחד לשני לשפר את המיומנות. לדוגמא, אם אני רוצה לתרגל גמישות - כשמשהו בלוי"ז, במקום להתעצבן, אני מחפש/ת בזה משהו חיובי.

תחנת עיגון

הנחיות לביצוע המשימה:

1. בחירת מיומנות לשיפור:

- מתוך המיומנויות שנדונו בשיעור (סבלנות ואורך רוח, קבלת האחר, יכולת לבטא את עצמי בקבוצה, פתיחות והקשבה לדעות של אחרים, גמישות), בחרו אחת שאתם רוצים לשפר במהלך השבוע הקרוב.
- חשבו על דוגמה מעשית מהחיים שלכם שבה תוכלו לתרגל את המיומנות הזו. לדוגמה, אם בחרתם לשפר את היכולת להקשיב לדעות של אחרים, חפשו מקרים שבהם תוכלו להקשיב בצורה פעילה לדעות של חברים, בני משפחה, או חברי צוות.

2. ביצוע המשימה:

- תכננו כיצד תתרגלו את המיומנות שנבחרה והתחייבו לפעולה ספציפית שתוכלו לבצע במהלך השבוע. לדוגמה, אם בחרתם לעבוד על גמישות, תכננו להתמודד עם שינוי לא צפוי בלוי"ז או במטלה בצורה חיובית ומקבלת.
- תעדו את הניסיון שלכם במהלך השבוע – זה יכול להיות באמצעות צילום וידאו קצר שבו אתם מתארים את החוויה שלכם, כתיבת תובנות או תיעוד האירועים שבהם תרגלתם את המיומנות.